

*Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292.
Ефективна економіка. 2026. № 1. ISSN 2307-2105*

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2026.1.102>

УДК 657:631:332.2

Н. В. Оляднічук,

к. е. н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування,

Уманський національний університет

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7900-2740>

А. Д. Кецькало,

фізична особа-підприємець, незалежний експерт та консультант

з обліку і оподаткування ФОП, Умань

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0008-1200-9375>

А. О. Юхимчук,

здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня,

Уманський національний університет

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-0470-5386>

ОБЛІКОВІ АСПЕКТИ ОРЕНДИ ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК ТА ОСОБЛИВОСТІ РОЗРАХУНКІВ З ОРЕНДОДАВЦЯМИ

N. Olyadnichuk,

PhD in Economics, Associate Professor, Uman National University

A. Ketskalov,

Individual Entrepreneur, Uman

A. Yukhymchuk,

a first-degree (bachelor's) student, Uman National University

ACCOUNTING ASPECTS OF LAND LEASE AND FEATURES OF SETTLEMENTS WITH LANDLORDS

У статті досліджено облікові аспекти оренди земельних ділянок сільськогосподарського призначення та організацію розрахунків з орендодавцями в умовах динамічних соціально-економічних змін. Обґрунтовано актуальність формування достовірної облікової інформації щодо орендних операцій як чинника ефективного управління земельними ресурсами. Проаналізовано наукові підходи вітчизняних дослідників до питань обліку оренди, визначення орендної плати, її оподаткування та інформаційного забезпечення управлінських рішень. Виявлено дискусійні аспекти уніфікації методики обліку, аналітичного забезпечення та внутрішнього контролю розрахунків з орендодавцями. Метою дослідження є розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення обліку оренди земельних ділянок та розрахунків з орендодавцями. Систематизовано організаційні та методичні засади обліку, розкрито порядок нарахування та оподаткування орендної плати. Запропоновані рекомендації можуть бути використані для підвищення прозорості розрахунків, якості управлінських рішень та достовірності звітності.

The article examines the accounting aspects of the lease of agricultural land plots and the peculiarities of organizing settlements with landlords in the conditions of dynamic changes in the socio-economic environment. The relevance of the problem of forming reliable accounting information on lease transactions as an important factor in effective land resource management is substantiated.

The scientific approaches of domestic researchers to the issues of accounting for the lease of land plots, determining the rent, tax regulation and information support for management decisions are analyzed. The presence of debatable issues is revealed, in particular, regarding the unification of the methodology for accounting for lease transactions, improving analytical accounting and internal control of settlements with landlords.

The purpose of the study is to substantiate theoretical provisions and develop practical recommendations for improving the accounting for the lease of land plots

and settlements with landlords in order to increase the reliability of accounting information, transparency of calculations and the quality of management decisions.

The article systematizes the organizational and methodological principles of accounting for land leases, reveals the features of calculating rent, as well as the procedure for taxing lessors' income. Particular attention is paid to analytical accounting and internal control of settlements under land lease agreements. A set of accounting and analytical documents is proposed and the feasibility of their use is substantiated to increase the efficiency of accounting data processing, strengthen control over the fulfillment of contractual obligations. The practical significance of the research results lies in the possibility of using the proposed recommendations in the activities of enterprises in order to improve the accounting and analytical support of land resources management and increase the reliability of reporting. Prospects for further research related to the integration of accounting systems with state registers and improving the analytical support of land resources management in the context of sustainable development of the agricultural sector are outlined.

Ключові слова: *оренда земельних ділянок, облік, розрахунки з орендодавцями, орендна плата, аналітичний облік, внутрішній контроль.*

Keywords: *land lease, accounting, settlements with landlords, rent, analytical accounting, internal control.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. У сучасних складних соціально-економічних умовах розвитку аграрного сектору та ринку земель особливої актуальності набувають питання організації бухгалтерського обліку оренди земельних ділянок сільськогосподарського призначення та здійснення розрахунків з орендодавцями. Земельні ресурси є одним із ключових

чинників виробництва, а орендні відносини – поширеною формою їх використання, що зумовлює фінансові потоки та потребує належного облікового відображення. Динамічні зміни у земельному, податковому та бухгалтерському законодавстві ускладнюють формування достовірної та своєчасної облікової інформації щодо орендних операцій.

Проблематика обліку оренди земельних ділянок полягає у визначенні правильних підходів до визнання, оцінки та відображення орендної плати, її оподаткування, забезпеченні коректного обліку розрахунків з орендодавцями, а також формуванні інформаційної бази для контролю за виконанням договірних зобов'язань. Недосконалість методичних підходів та практики обліку таких операцій може призводити до викривлення фінансової звітності, порушення умов договорів оренди та зниження ефективності управління земельними ресурсами.

Такі проблеми пов'язані з важливими науковими та практичними завданнями, зокрема удосконаленням методики бухгалтерського обліку оренди земельних ділянок, підвищенням прозорості та контрольованості розрахунків з орендодавцями, забезпеченням відповідності облікових процедур чинному законодавству та інформаційним потребам управління. Вирішення зазначених проблем сприятиме підвищенню ефективності використання земельних ресурсів, зміцненню фінансової дисципліни та прийняттю обґрунтованих управлінських рішень у сфері земельних відносин.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання обліку оренди земельних ділянок та організації розрахунків з орендодавцями є предметом досліджень науковців, особливо в контексті реформування земельних відносин, розвитку аграрного сектору та адаптації його нових викликів соціально-економічного середовища. Кузуб М. наголошує на необхідності здійснювати державне регулювання укладення договорів оренди земель сільськогосподарського призначення та керуватися єдиними методичними засадами аналітичного обліку земель [1, с. 107]. На думку Бруханського Р.Ф. орендні взаємовідносини у сільському господарстві України потребують

науково обґрунтованого економічно-правового механізму оренди землі та майна, який би регламентував взаємовідносини між орендарем та орендодавцем [2]. Єрмолаєва М.В., Гелей І.В. вважають, що окремі питання формування розміру орендної плати потребують подальшого нормативно-правового врегулювання, оскільки зростаючі інформаційні потреби користувачів фінансової звітності вимагають більш детального розкриття даних щодо операцій із земельними паями, що обумовлює доцільність уточнення змісту та структури форм фінансової звітності [3, с. 317]. Колектив науковців [4] вважає, що недостатня повнота і точність даних Державного земельного кадастру ускладнює бухгалтерський облік земельних угідь, зокрема втрату доступу до кадастрових даних та земельних ділянок, пошкодження документації, відсутність достовірної інформації про якісні зміни земель та правову невизначеність щодо реалізації та захисту прав на землю. Зелінський Д.А., Шуміло О.М. наголошують на тому, що орендна плата за користування земельною ділянкою сільськогосподарського призначення має бути збільшена до 5% [5, с. 248]. Дослідження Янковського В. доводять, що орендні відносини мають характер зобов'язального права, яке регламентується законодавчими та нормативно-правовими актами, а також договором оренди земельної ділянки [6, с. 93]. Інституціональне середовище державного регулювання обігу земельних ділянок власників земельних часток (паїв) є недосконалим, зауважують науковці [7, с. 260], оскільки відсутній дієвий державний нагляд за розміром приватної власності. Авторами запропоновано відображати вартість земельних ділянок за даними експертної грошової оцінки. Безкоровайна Л. вважає, що удосконалення формування облікової інформації про орендні операції вимагає змін у фінансовій звітності та у системі обліку орендних операцій з виокремленням в аналітичному обліку необхідної інформації [8, с. 275].

Облікове забезпечення процесу оренди земельних ділянок та розрахунків з орендодавцями спрямоване на цифровізацію кожного етапу: електронні реєстри договорів оренди, електронні підписи, інтеграція з

Державним земельним кадастром та Реєстром речових прав, автоматизація облікових процедур [9, с. 98]. Дослідження колективу науковців спрямовані на розробку рекомендацій щодо організації облікового процесу, формування і подання звітності з оренди земельних ділянок та розрахунків з орендодавцями з метою покращення якості обліково-аналітичного забезпечення і прийняття обґрунтованих управлінських рішень [10, с. 167].

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Водночас, аналіз наукових здобутків свідчить про наявність низки дискусійних питань, зокрема щодо уніфікації підходів до обліку оренди земельних ділянок за різними умовами договорів, удосконалення методики внутрішнього контролю орендних платежів та адаптації облікових процедур до змін нормативно-правового середовища. Це зумовлює необхідність розроблення практично орієнтованих рекомендацій з організації обліку оренди земельних ділянок (паїв) та розрахунків з орендодавцями.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою написання статті є обґрунтування теоретичних положень і розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення облікових аспектів оренди земельних ділянок та особливостей розрахунків з орендодавцями з метою підвищення достовірності облікової інформації, ефективності контролю та якості управлінських рішень.

Виклад основного матеріалу дослідження. Оренда земельних ділянок є однією із досить поширених форм використання земельних ресурсів в сільськогосподарському виробництві країни. Стаття 1 Закону України «Про оренду землі» трактує, що «оренда землі – це засноване на договорі строкове платне володіння і користування земельною ділянкою, необхідною орендареві для проведення підприємницької та інших видів діяльності» [11]. Статтею 2 Земельного кодексу України інтерпретовано: «земельні відносини – це суспільні відносини щодо володіння, користування і розпорядження землею» [12]. Для суб'єктів господарювання земельні ділянки виступають надзвичайно важливим виробничим ресурсом, а правильна організація обліку

земель забезпечує достовірність фінансової інформації, ефективність управління та дотримання договірних зобов'язань.

Чільне місце в організації обліку оренди земельних ділянок має договір оренди, як є основним первинним документом і визначає об'єкт оренди, строк користування, розмір орендної плати, форму та періодичність розрахунків, а також права й обов'язки сторін. Саме умови договору є підставою для визнання орендних операцій в бухгалтерському обліку, а правильність укладення договору визначає коректність нарахування орендної плати та відображення витрат підприємства-орендаря. В обліку орендаря орендна плата за користування земельними ділянками (паями) визначається витратами виробничої діяльності. Нарухування орендної плати здійснюється на підставі умов договору оренди та підтверджується розрахунковими документами.

Окремої уваги потребують розрахунки з орендодавцями (фізичними особами – власниками земельних паїв), які супроводжуються нарахуванням та сплатою податків й обов'язкових платежів. В цьому випадку підприємство, яке орендує земельні ділянки, виступає податковим агентом, що зумовлює необхідність правильного визначення бази оподаткування, своєчасного утримання і перерахування податків до бюджету. Важливим елементом облікової системи є аналітичний облік розрахунків з орендодавцями, який необхідно вести в розрізі кожного договору оренди, земельної ділянки та власника. Такий підхід дозволяє контролювати стан заборгованості, строки виплат, виконання умов договорів, а також забезпечує інформаційну базу для контролю, аналізу й управління. Внутрішній контроль орендних операцій передбачає перевірку правильності оформлення договорів, достовірності даних щодо площі та цільового призначення земельних ділянок, коректності нарахування орендної плати та своєчасності її виплати. Внутрішній контроль запобігає зловживанням, помилкам та порушенням умов договорів і забезпечує дотримання вимог чинного законодавства.

Податковий кодекс України (ПКУ) регламентує нарахування орендної плати за користування земельною ділянкою. Так, статтею 288.1 визначено, що «підставою для нарахування орендної плати за земельну ділянку є договір оренди земельної ділянки», укладений між орендарем та орендодавцем [13]. Орендовані земельні ділянки не переходять у власність орендаря, а використовуються ним протягом визначеного терміну, обумовленого в договорі оренди. Орендна плата за користування земельними ділянками (паями) включається до складу витрат діяльності орендаря. Орендар, виступаючи податковим агентом, зобов'язаний оподатковувати дохід, нарахованих і виплачених у грошовій формі: податок на доходи фізичних осіб (ПДФО) за ставкою 18% та військовий збір (ВЗ) у розмірі 5%. Розрахунки з орендодавцем у натуральній формі здійснюються відповідно до Податкового кодексу України (п. 164.5) із застосуванням натурального коефіцієнта 1,218512. Військовий збір при натуральній формі розрахунків утримують без застосування зазначеного коефіцієнта (п.16 підрозділу 10 роз. XX ПКУ) [13].

Облікові аспекти оренди земельних ділянок (паїв) мають свої особливості, зумовлені специфікою правового статусу землі, умовами договорів оренди та формами розрахунків з орендодавцями. Положення (НПСБО) 14 «Оренда» трактує оренду, як «договір між орендодавцем та орендарем, за яким орендодавець надає орендарю право користування необоротним активом за плату на певний строк» [14].

Організаційні процедури обліку орендованих земельних ділянок (паїв) не мають структурованої регламентації. Насамперед, необхідно впорядкувати процес обліку надходження та вибуття орендованих земельних ділянок (паїв). Для цього доцільно застосовувати Журнал обліку надходження та вибуття орендованих земельних ділянок (Табл. 1).

Таблиця 1. Журнал обліку надходження та вибуття орендованих земельних ділянок

№ з/п	Код об'єкта в 20 ОПП	Кадастровий номер земельної ділянки	Площа земельної ділянки, га	Орендодавець (РНОКПП)	Договір оренди земельної ділянки		
					№	дата	термін дії договору
1	58032018	7124385100:03:000:****	3,9817	ПБ (2672301213)	1	14.02.2025	14.02.2035
2	***	***	***	***			
Разом			3,9817	х	х	х	х

Джерело: розробка авторів

Наступним аналітичним документом є Індивідуальна картка оренди земельних ділянок та розрахунків з орендодавцем (Табл. 2), яка вміщує детальну інформацію у розрізі кожного орендодавця і забезпечує контрольну функцію щодо коректності розрахунків з орендодавцями та слугує інформаційною базою для формування звітності.

Таблиця 2. Індивідуальна картка з оренди земельної ділянки та розрахунків з орендодавцем

Орендодавець							РНОКПП	Код об'єкта в 20-ОПП				
ПБ							2672301213	58032018				
Кадастровий номер земельної ділянки							7124385100:03:000:****					
Термін дії договору оренди земельної ділянки							14.02.2025-14.02.2035					
Нормативна грошова оцінка (НГО) земельної ділянки, грн							187927,00					
Площа земельної ділянки, га							3,9817					
Сума орендної плати (7% від НГО земельної ділянки), грн							13154,89					
Строки нарахування і виплати орендної плати							20.10-20.12 кожного року					
Вид розрахунків							безготівковий					
Банківський рахунок орендодавця							UAXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX					
Заборгованість за розрахунками з орендодавцем, грн (визначається за даними Акту звірки розрахунків з орендодавцем)							на 31.12 кожного року					
рік	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	
сума, грн	13154,89											
відмітка про отримання	номер і дата платіжного документу											

Джерело: розробка авторів

До закінчення звітного року необхідно здійснити перевірку наявності заборгованості (переплати) орендареві, тому доречним є застосування Акту звірки розрахунків з орендодавцем земельної ділянки (паю) (Табл. 3).

Таблиця 3. Акт звірки розрахунків з орендодавцем земельної ділянки (паю) за 202__ рік

Орендодавець (РНОКПП)	Термін дії договору оренди	Нарахована орендна плата, грн	Податок на доходи фізичних осіб, грн	Військовий збір, грн	Перераховано орендну плату на банківський рахунок, грн (сума і дата згідно Виписки банку)
ПБ (2672306762)	14.02.2025- 14.02.2035	17084,27	3075,17	854,21	13154,89 грн 20.11.2025р.
<i>Підписи</i>	✓	✓	Переплата, грн		0
			Заборгованість, грн		0

Джерело: розробка авторів

В акті відображаються дані за конкретних період (рік), суми нарахованої та фактично виплаченої орендної плати, нарахування ПДФО та ВЗ. Проведення звірки розрахунків з орендодавцем земельної ділянки доцільно здійснювати щороку до завершення звітнього податкового періоду.

Для отримання зведеної інформації за орендованими земельними ділянками (паями) доцільно застосовувати зведений документ: Обліково-аналітична та звітна інформаційна база використання орендованих земельних ділянок, шаблон якої наведено в таблиці 4. Цей документ можна створити в програмі Excel, що дозволить обчислювати, групувати й аналізувати дані та приймати виважені управлінські рішення. Запропонована аналітична таблиця слугуватиме джерелом інформації для формування податкового розрахунку (форма Додаток 4ДФ), який заповнюється податковим агентом.

Використання у практичній діяльності запропонованих документів дозволить підвищити оперативність обробки обліково-економічної інформації, зменшити трудомісткість облікових процедур та мінімізувати ризик помилок.

Таблиця 4. Обліково-аналітична та звітна інформаційна база використання орендованих земельних ділянок

№ з/п	Код об'єкта в 20-ОПП	Нормативно-грошова оцінка землі (НГО), грн	Дата взяття на облік	Кадастровий номер земельної ділянки	Площа земельної ділянки, га	Орендодавець (РНОКПП)	Договір оренди		Реєстрація договору		Вид розрахунку (готівковий, безготівковий)	Сума нарахованої орендної плати, грн	ПДФО (18%), грн	ВЗ (5%), грн	Сума орендної плати (до виплати), грн
							№ / дата термін оренди до	дата індексний номер							

Джерело: розробка авторів

Висновки та перспективи подальших розвідок у даному напрямі. В результаті проведеного дослідження обґрунтовано, що оренда земельних ділянок сільськогосподарського призначення є однією з ключових форм використання земельних ресурсів в аграрному секторі країни. Ефективність функціонування орендних відносин значною мірою залежить від належної організації бухгалтерського обліку та контролю розрахунків з орендодавцями.

У статті систематизовано облікові аспекти оренди земельних ділянок та розрахунків з орендодавцями, впорядковано документальне оформлення орендних операцій, нарахування та оподаткування орендної плати, а також обґрунтовано значення аналітичного обліку для забезпечення контролю за виконанням договірних зобов'язань. Доведено, що відсутність чітко структурованих облікових процедур та документального супроводу ускладнює контроль за станом розрахунків, підвищує ризик помилок і може призводити до викривлення фінансової інформації.

Запропоновані обліково-аналітичні документи (журнал обліку надходження та вибуття орендованих земельних ділянок, індивідуальна

картка оренди земельної ділянки, акт звірки розрахунків з орендодавцями, зведена обліково-аналітична таблиця) створюють цілісну інформаційну базу для обліку операцій. Їх впровадження в практичну діяльність суб'єктів господарювання дозволить підвищити оперативність обробки облікових даних, забезпечити прозорість і контрольованість розрахунків з орендодавцями, мінімізувати податкові ризики та зменшити трудомісткість облікових процедур.

Результати дослідження можуть бути використані в практичній діяльності сільськогосподарських підприємств з метою підвищення ефективності управління земельними ресурсами, забезпечення достовірності фінансової та податкової звітності, а також прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Перспективи подальших наукових досліджень у сфері обліку оренди земельних ділянок та розрахунків з орендодавцями потребують інтеграції бухгалтерських інформаційних систем із Державним земельним кадастром та Реєстром речових прав на нерухоме майно з метою підвищення достовірності та оперативності облікової інформації. Також потребує поглибленого аналітичного забезпечення управління земельними ресурсами з урахуванням екологічних, соціальних та економічних аспектів сталого розвитку аграрного сектору в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення, зокрема щодо відображення втрат, обмежень у використанні земель та трансформації орендних відносин.

Література

1. Кузуб М. Облік оренди земельних ділянок та паїв. *Scientia fructuosa*. 2022. 142. № 2. С. 94-108. DOI: [https://doi.org/10.31617/visnik.knute.2022\(142\)07](https://doi.org/10.31617/visnik.knute.2022(142)07) (дата звернення: 02.01.2026).
2. Бруханський Р. Ф. Специфіка обліку орендних відносин у сільському господарстві України. *Облік і фінанси АПК*. URL :

<https://magazine.faaf.org.ua/specifika-obliku-orendnih-vidnosin-u-silskomu-gospodarstvi-ukraini.html> (дата звернення: 02.01.2026).

3. Єрмолаєва М. В., Гелей І. В. Теоретичні та практичні аспекти обліку розрахунків за орендою земельних паїв та відображення їх у звітності. *Інфраструктура ринку*. Випуск 49. 2020. С. 315-318.

4. Боровик П. М., Крочак О. І., Коротєєв М. А., Рудий Р. М., Іванчук О. М. Ефективні кадастровий та бухгалтерський облік – важливі передумови земельного ринку, оподаткування та управління земельними ресурсами. *Здобутки економіки: перспективи та інновації*. 2025. № 17. URL: <https://econp.com.ua/index.php/journal/article/view/446/404> (дата звернення: 03.01.2026).

5. Зелінський Д. А., Шуміло О. М. Оренда земель сільськогосподарського призначення – запорука сталого розвитку. URL: <https://files01.core.ac.uk/download/367982475.pdf> (дата звернення: 03.01.2026).

6. Янковський В. Орендне право користування земельними ділянками сільськогосподарського призначення в умовах сьогодення. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Юридичні науки*. 2024. № 127(1). 91-94. URL: <https://doi.org/10.17721/1728-2195/2024/1.127-15> (дата звернення: 03.01.2026).

7. Третяк А., Москаленко А., Третяк В., Москаленко В., Третяк, Н. Обіг сільськогосподарських земель в Україні: стан, особливості та проблеми. *Сільськогосподарська та ресурсна економіка*. 2022. № 8(3). С. 244-263. URL: <https://doi.org/10.51599/are.2022.08.03.12> (дата звернення: 04.01.2026).

8. Безкоровайна Л. Удосконалення формування облікової інформації про орендні операції з урахуванням вимог міжнародних стандартів. *Сталий розвиток економіки*. 2025. № 1 (52). С. 269-275. URL: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-52-37> (дата звернення: 04.01.2026).

9. Оляднічук Н. В., Юхимчук А. О. Цифровізація процесу оренди земельних ділянок та аналітичний супровід розрахунків з орендодавцями. Система бухгалтерського обліку, аналізу, контролю та оподаткування в

умовах сталого розвитку: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (16-17 жовтня 2025 р., м. Київ – м. Умань), 2025. С. 97-99.

10. Оляднічук Н., Крочак О., Поліщук О. Організація обліку і звітності з оренди земельних ділянок та розрахунків з орендодавцями. *Сталий розвиток економіки*. 2025. № 5 (56), 164-169. URL: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-56-23> (дата звернення: 04.01.2026).

11. Про оренду землі: Закон України № 1019-XIV від 08.09.99 (зі змінами та доповненнями). Редакція від 31.10.2025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/161-14#Text> (дата звернення: 05.01.2026).

12. Земельний кодекс України від 25.10.2001 р. № 2768-III (зі змінами та доповненнями). Редакція від 19.12.2025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text> (дата звернення: 05.01.2026).

13. Податковий кодекс України № 2856-VI від 23.12.2010 (зі змінами та доповненнями). Редакція від 01.01.2026. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (дата звернення: 05.01.2026).

14. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 14 «Оренда»: наказ Міністерства фінансів України від 28.07.2000р. № 181. Редакція від 07.02.2023. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0487-00> (дата звернення: 05.01.2026).

References

1. Kuzub, M. (2022), “Accounting for the lease of land plots and shares”, *Stsientia frutstuosa*, vol. 2(142), pp. 94-108. DOI: [https://doi.org/10.31617/visnik.knute.2022\(142\)07](https://doi.org/10.31617/visnik.knute.2022(142)07).

2. Brukhans'kyj, R.F. (2007), “Specifics of accounting for lease relationships in agriculture in Ukraine”, *Oblik i finansy APK*, available at: <https://magazine.faaf.org.ua/specifika-obliku-orendnih-vidnosin-u-silskomu-gospodarstvi-ukraini.html> (Accessed 2 January 2026).

3. Yermolaieva, M.V. and Helej, I.V. (2020), “Theoretical and practical aspects of accounting for payments for the lease of land shares and their reflection in reporting”, *Infrastruktura rynku*, vol. 49, pp. 315-318.
4. Borovyk, P.M. Krochak, O.I. Korotieiev, M.A. Rudyj, R.M. and Ivanchuk, O.M. (2025), “Effective cadastral and accounting records are important prerequisites for the land market, taxation and land management”, *Zdobutky ekonomiky: perspektyvy ta innovatsii*, vol. 17, available at: <https://econp.com.ua/index.php/journal/article/view/446/404> (Accessed 3 January 2026).
5. Zelins'kyj, D.A. and Shumilo, O.M. (2020), “Leasing agricultural land is a guarantee of sustainable development”. available at: <https://files01.core.ac.uk/download/367982475.pdf> (Accessed 3 January 2026).
6. Yankovs'kyj, V. (2024), “Leasehold right to use agricultural land plots in today's conditions”, *Visnyk Kyivs'koho natsional'noho universytetu imeni Tarasa Shevchenka. Yurydychni nauky*, vol. 127(1), pp. 91-94. <https://doi.org/10.17721/1728-2195/2024/1.127-15>.
7. Tretiak, A. Moskalenko, A. Tretiak, V. Moskalenko, V. and Tretiak, N. (2022), “Agricultural land turnover in Ukraine: status, features and problems”, *Sil's'kohospodars'ka ta resursna ekonomika*, vol. 8(3). pp. 244-263. <https://doi.org/10.51599/are.2022.08.03.12>.
8. Bezkorovajna, L. (2025), “Improving the formation of accounting information on lease transactions taking into account the requirements of international standards”, *Stalyj rozvytok ekonomiky*, vol.1 (52), pp. 269-275. <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-52-37>.
9. Oliadnichuk, N.V. and Yukhymchuk, A.O. (2025), “Digitalization of the land lease process and analytical support of settlements with landlords”, *Systema bukhholders'koho obliku, analizu, kontroliu ta opodatkuvannia v umovakh staloho rozvytku: Materialy Vseukrains'koi naukovo-praktychnoi konferentsii* [System of accounting, analysis, control and taxation in the context of sustainable

development: Materials of the All-Ukrainian Scientific and Practical Conference], pp. 97-99.

10. Oliadnichuk, N. Krochak, O. and Polischuk O. (2025), “Organization of accounting and reporting on land leases and settlements with landlords”, *Stalyj rozvytok ekonomiky*, vol. 5(56), pp. 164-169. <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-56-23>,

11. The Verkhovna Rada of Ukraine (1999), The Law of Ukraine “On Land Lease”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/en/161-14#Text> (Accessed 5 January 2026).

12. The Verkhovna Rada of Ukraine (2001), “The Land Code of Ukraine”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text>, (Accessed 5 January 2026).

13. The Verkhovna Rada of Ukraine (2010), “Tax Code of Ukraine”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>, (Accessed 5 January 2026).

14. Ministry of Finance of Ukraine (2000), “Accounting Regulation (Standard) 14 “Lease”, available at: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0487-00>, (Accessed 5 January 2026).

Стаття надійшла до редакції 11.01.2026 р.